

САНА ОЛОХ

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ССКП ЧУРАЛЧЫТААҢЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕНУТАТТАР ОРОЙУОННААҢЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 102 (6863).

Атырдыах ыйын 26 күнэ,
СУВУОТА

Сыаната
3 харчы

ХОМУУРУ ҮМҮРҮТҮӨХХЭ, КЫСТЫККА—БЭЛЭМНЭЭХТИК

ОРОЙУОН БААҢЫНАЛАРЫГАР

Атырдыах ыйын 25 күнү-
нэ 560 гектарга быһыллан,
валовойунан 10895 центнер
бурдук хомулунна. Үүнүү
гектар ахсыттан ортотунан
19,4 центнергэ тахыста.
Ол эрэри «Чурапчы»
совхозко хомуур эссе да
сөбөлөмө илик. Бириннини-
тинэн бурдук буһа илгэ
буолар. Ол биллэн турар,
саакы өртүгэр хойутаан
ыйын түмүгэ. Оттон «Му-
гудай» совхозко үлэ сөбө-
лөмөтө үс хонно эрэри,
сөдөккө икк да бааны
чуолкайдаан бирэ илик.
Субуруускай аатынан сов-
хоз кылаабынай агроном
Амма оройуонугар күһүн-
гү оруос сизмэтин аты-
һа барбытынан, сөдөк

атырдыах ыйын 23 күнү-
тэн үлөрийэ илик. Манан
оперативкаа суох быһын
хомуур эппинтээх хам-
паанытын көрдүбүтэ
биллэр. Туһааннаах өдө-
лөннөлөр салыааччылар,
хонну биригдэһирдэр
хомуур үлэлэригэр сөптөөх
абин тэрээһин дьаһаллары
ылалар тустоохтор.

ОАПХ специалисттары
рекомендацияларынан Эри-
лик Эристин аатынан сов-
хозко нэһилэниэ бурдук
куулаабыналар маасса-
байдык кыткан эрэр. Ман-
на хас 50-нүү куулу таар-
лаабыт киһиэхэ биригди
куул фураж бурдукка ба-
риллэр бэрээдэгэ олохтоо

но. Итинник тэрээһин атын
хаһаайыстыбаларга эмиз
олохтоонун наада.

Бурдук быһын тэтигин
эссе күһүрдүөххэ наада.
Төрөөстөөх күнүрү туһа-
нан мистээс сменанан
үлэни хайаа да бааны тэри-
йиллээхтээх.

Сорох бааһыналарга тамак
сүөһү, сылгы тэлсэн эрэр.
ОАПХ кылаабынай агроно-
мун дааннайынан, ман-
нык түбэлтэ, төлөбүр, «Чу-
рапчы» совхозко таһаары-
лыкта. Бааһынаы тэби-
тэри чакчылар атын да
сөххөстөргө баалара кыс-
тэл буолбатах. Мистээс
итинник хаһаайыстыбаны-
а суох быһыны утары

народнай хонтуруол груп-
палара дьаһалы ыллар, бу-
руйдаахтары эппиккэ тар-
дар эбээһинэстээхтэр.

Күһүккү хорутууну Эри-
лик Эристин аатынан
уонна «Мындабайы» сов-
хозтар сөбөлөһүлэр. Уоп-
сайынан, совхозтарга бары-
та 490 гектар бааһына хор-
утулунна. Сорох совхоз-
тарга бу үлэ садаламакка,
саамай төрөөстөөх күнүр
мүлчү тутулан эрэллэр.
Онон күһүккү хорутуу
эмиз сыһыллан-соһуллан,
сир тогуор дээр иһыл-
лар турукка киирээр тын-
на. Оттон биригдэтигэр
кытыллыбыт күһүккү хор-
утуу эһиллэ үрдүк үү-
нүү махтанна буоларын
үмүтүмүөххэ.

Ыанньык фермаларыгар

(Атырдыах ыйын 24 күнүгэ туругунан)

Бастаах колонка—күнүгэ валовой ыам, иккис—
государство туттарылыбыт үүт күнүгэ быаана,
үһүс—ол туолуута (центнеринэн), төрдүс—бир
ыанар ынахтан таһа үүт ылаабыта (диagramмынан),
бэһис—үүт табаарына (бырыһаанынан).

Карл Маркс	42,3	46	40,2	7,8	97,6
Субуруускай	60,9	63,3	58,5	9,7	94,9
Хатылы	28,2	30	27,9	10	96,4
Болтоно	32,7	33,3	30,6	9,4	93,5
Эрилик Эристин	112,5	129	109,8	7,8	96,5
Хотого	28	34	28,1	7,5	92,8
Хадаар	25,5	30,3	25,3	7,1	92,2
Хайахыт	24,9	31	24	7,9	96,3
Чакыр	34,1	33,7	32,4	8,7	97,6
«Чурапчы»	82	90,5	78,1	8,8	93,2
Сылан	27	33,7	25,7	7,7	92,5
Килэги	28	24	25	12,7	89,2
Аршылаах	19	21	18,9	6,7	94,7
Түөйэ	8	11,8	8,5	9,5	106,2
«Мындабайы»	75,1	70,7	69	9,6	93,2
Болугур	38,4	37,9	35,9	9,6	91,1
Соповен	30,4	25,6	28,6	10,1	96,7
Хакыйах	5,3	7,1	4,5	7,7	94,3
«Мугудай»	84,3	87,1	76,4	8,1	95,2
Маралайы	25	23,7	22,1	8,3	96
Чыппера	19	23,7	18,5	5,9	100
Толоон	19,3	19	17,8	9,8	94,8
Төлөй	21	20,7	18	9	90,4
Оройуон үрдүнэн	457,1	486,5	432	8,5	95
1988 с.	417	—	389	7,8	97

Эрилик Эристин ааты-
нан совхоз үүтү валовой
ыаһыны былырынгыттан
13,9 центнеринэн элэ
эрэри, ыанар ынахтан

Субуруускай аатынан сов-
хоз Болтонодоу отделение
Чырыдаайытаах ферма-
тыгар Е. Новгородов,
В. Лебедев, И. Содо-
лищев бастуугунан үлэ-
лиллэр. Кинилэр ынахтары
ыамга эрэ абылынан му-
гурдамматтар, эби абылы-
гы бэлэмниллэр, кыраа
көрөллөр, форма атын да
үлэтигэр ынталлар. Эһиги
бу сикке бастуу улаа-
тары көрөбүт.

Б. ПАВЛОВ фотота.

ТЭТИМ БЫТААН

Быйыл оройуон общест-
веннай сүөһүтэ 104 хото-
нунан кыстыга. Олоргон
72-гэр өрөмүөн үлэлэр
кытыллыахтаабыттан бү-
гүтүгү туругунан 32-тэ эрэ
бэлэм оһоһулунна. Балаача
тэрээһинээх үлэ Субуруус-
кай аатынан совхоз Хатылы-
таахы отделениегэр (уп-
равляющий П. В. Пудов)
кытыллар.

Оройуон совхозтарыгар
субу күнүгэ өрөмүөн үлэ-
лэрэ 32 хотонго кытыллар.
Бу боппуруска улахан бы-
тааны «Мындабайы» сов-
хозко (директор В. П. Чи-
гинаров) таһаарылына.
Манна 14 хотонто 5-гэр
эрэ өрөмүөн барар, оттон
Карл Маркс аатынан сов-
хозко 8 кыстык ферматан
4-гэр эрэ үлэ кытылар.
Атын да совхозтарга өрө-
мүөн туруга олус бытаан.

Электро-матерыйалы-
нан хаачылыгы бала-
һаанна ордун уустугурда.
«Агропромэнерго» суох
оһоһуллубуттан совхозтар-
га баар бу тэрилтэ электрик-
тэрэ рабочай быһынынан
үлэлээн кэллэр. Наада-
лаах матерыйалы хантан
үлэни булбаккын, бири-
сиртэн киниккэн бирик суох
оһоһуллубута. Билигин ик-
кистээн саканы тэрилти-
бит «Агропромэнерго» кад-
дарынан ситэ хаачылыа
илик, расчётнай счегун са-
на астарда. Онон кыстык
тэрээһинигэр күттүөннээх
көмөсү оһорор кыага суох.

Онон бу быдыахытаах
күнүрү таба туһанан кыс-
тык хотоннор өрөмүөннэри-
гэр, кормоцехтары үлэс ба-
ламкээһингэ бары күһү
түмэ төрдөрүт наада.

ССКП райкомун бюротугар

ССКП райкомун бюротун
уочараттаах муньаа
атырдыах ыйын 23 күнүгэр
буолла.

Хатылы орто оскулатын
директорын итэр үлэ-
бэ солбуйааччы Ма-
рена Алексеевна По-
пова уонна «Нюотара» про-
изводственнай учасств
водителэ Владимир Егоров
Холмогоров ССКП чи-
лиэһинээх буоллулар.

ССКП чилиэһигэр канди-
датынан Субуруускай аа-
тынан совхоз Хатылытаа-
хы отделениегын управ-
ляющий Павел Василь-
евич Пудов иллына.

Бюро билигин быһбар-
данан үлэни сүлдьэр
Герман Иванович Егоровы
Кылааннаах, Иван Михай-
лович Лазаревы Кылааннаах
сельской Советтарын ис-
полкомнарын председа-
теллэрин дуоһунастарыгар
бигэрэттэ. Оройуоннаахы
«Агропромэнерго» пред-
приятия начальнигынан
Николай Васильевич Охо-
ишников бигэрэтилиннэ.

Бюро партия Кини Ко-
митетын нулун түтүрдөөх
(1989 с.) Пленумун уураах-
тарын кордөбүлэригэр
сөп түбэһиннээн тыа ха-
һаайыстыбатын астанар
бородууктарынан хаачы-
стыбатын төрдүтэн тулса-
рыта уонна ассортименте-
нын дэлэтигэ ССКП рай-
комун чилиэс, эт-үүт ком-
бинатын директор Е. Е.
Борисов ылар үлэтин ту-
һунан отчуотун иһиттэ.

Кэчки кылаарга эт-
үүт комбинатын материа-
льной базатын бөдөр-
түүтэ администрация ба-
лаача үлэни ылалар. Манна
социальной сайды боппу-
руостарын быһаарыыга
биллэр хамсааһын оһоһу-
луна. Ол курдук, төртүү
квартиралаах икки сага
дизэ үлэс киллэриллэн
олорор усулуобуйаларын
тулсарыга калдыааччы-
лар толору хаачылыныл-
лар. Билигин туругунан
комбинатка квартира көр-
дөһөөччү үлэтигэр суох. Ка-
лар өртүгэр эби 12 квар-
тиралаах таас олорор
дизэни тутарга былаан
баар. Үлэтигэр усулуобуйа-
ны тулсарыга кэллэ үлэ-
бэ кылааралыбыт произ-
водственнай, хаачылар
объектар биллэр көмөлөс
буоллулар. Директор үлэ-
бэ хирээһинтэн коллек-
тивка көмөлө хаһаайысты-
баны тэринигэ бичүмнээх
дьаһаллары олохтоонун са-
даламакка. Ол курдук, си-
бининээ этин, хортуппуйу,
обуруот астарын бэйэ кү-
һунан оһорон таһаарыы

уонна олорунан үлэтигэр
хаачылыны ситиһилиннэ.
Үлэтигэр усулуобуйаларын
тулсарыга итиник, о. д. а.
дьаһаллар олохтоомуттарын
түмүгэр коллективка
туруктаах сэр-май-
гэ-психологической климат
олохсуйбута, рабочайдар
салтанан астынар буолу-
уларын быһыта-майгыта
баар буолбута бэлэтиннэ.

Ону тэкс бюро комму-
нист салыааччы эппиз-
тир учасствар биллэр-
көстөр итэстэр баалла-
рын ыйда. Үлэ барарын
үрдүнэн бородууксууна
эстөн таһаарар кээкс
объектар туруктаа көр-
дөбүлгэ эппинтээхтэ. Хо-
лобур, совхозтар терри-
торияларыгар баар 6 ыры
сыахтарын дэлэһэ аа-

рийнай туруктаахтар, ман-
уочараттаах муньаа
на үлэлэтигэр усулуоб-
уйалара биллэр мөлтөх.
Чурапчытаахы үүт заво-
да кэчки кылаарга сотору-
сотору үлэтин тохтотор,
капитальной өрөмүөнү ба-
рар. Астыр точкалар са-
нитарнай туруктарыгар
сирдээх претензиялар
оһоһуллаллар.

Эт-үүт комбинатта тобо-
суох технологияны баһы-
лааһына баар ис кыахтар-
ын билигин да бааны толо-
ру туһанар буолбатах. Ол
курдук, күөх үүт уонна
сүөгэй үүтүн 5 эрэ быры-
һана киһи аһылыгар ту-
һанылар. Иккис катего-
риялаах эт сырьютугар
кирээс сүөһү хаанын, ту-
һаарын уонна төбөтүн ас-
таһы кылаа илик. Үүт-
тэн астар ассортиментнарын
дэлэтигэ, комбинат оһо-
рон таһаарар бородууксуу-
батын хаачыстыбатын тул-
сарыта да бааны итэстэр
суох буолбатахтар.

Сыты проблеманан
кээкс кылаарга нэһилиэ-
һини үүт астарынан хаачы-
лыны буолар. Билигин
да бааны комбинат коопе-
ратордор сакаастарын те-
һа да толорорун иһин,
бу олус наадалаах аһылы-
тар кырыымчактар. Үүт,
сүөгэй көрүгүрээ, суорат,
о. д. а. атыга таһаарыл-
лар кээмэйдэрэ кырата,
эргик чаастатык быстын-
та нэһилиэһинэ настро-
енигэр биллэрдик оһор,
элбэх үгсүүнү-харсыны
үөскэтэр.

Бэйэтин хаһаайыстыба-
най-тэригэр үлэтигэр сөп-
төөх дьосурдааһын көр-
дөрүн да иһин, коммунист
салыааччы үлэ коллекти-
выгар политическай, иде-
ологическай-нэтир үлэни
тэрийигэ сөптөөх кыһа-
мытын уурбакка кэлэ.
Комбинатка аастыт үөрэх
дьылыгар рабочайдар ор-
тотугар экономикай
үөрэхтээһин тэриллэбэтэ.
Каддары итинигэ уонна
бэлэмнээһингэ былаан
суох. Тыһынан уонна ба-
кээтинэн пропагандаа
комбинат коммунистара,
специалистара кытыбат-
тарын тэкс. Манна үлэтигэр
сорох коммунист актив-
ностара намыһах. Коллек-
тив үлэтигэр-хамнааыгар
партейнай сабыдыл баар
буолуутун хаачылыыга
директор болсомтотун си-
тэ уурбат.

ССКП райкомун бюрота
дүүүлэһилиннэ боппу-
руоска кизэ ис хаһоон-
ноох уураагы ылына.

Өйүүн—оройуон учууталларын атырдык ыйынаабы сүбэ мунньахтара

ОСКУОЛА ҮЛЭТИН УЛАРЫТА ТУТУУ СУОЛУНАН

ИНСТРУКЦИЯҔА ХААЙТАРБАТАХХА

БУОЛАР-БУОЛБАТ ҮЛЭ

Ааспыт үөрэх дьылыгар районо үөрэтэр-интернат-процены тэрийиңгэ оскуола-лар салайааччыларыгар бэйи-бэйэ дыһанар кыабы биэрэ сатаата. Оскуоланы уларыта тутуу итиннэ «Гуманизациянан уонна демократизациянан—үөрэтин санаа чычыстыбатыгар» диин сүрүн тезисин көтөхпүт учууталлар Бүтүн Союзтаагы съездэрин идеяларынан салайтаран, саганы көрдөһүн сабаанан барар.

Ол курдук, интернат-оскуола (директор П. Н. Калачев, директору үөрэх чааһыгар солбуйааччы Т. С. Евграфова) коллектив бүтүннүтэ үөрэнээччилэри кытта биригэ үлэлээһин педагогикатын идеяларынан үлэлиир. Оскуола методическай совет ис хоһооно төрдүттэн уларытылыһа, совет чилиэннэрэ бери оскуола быһаарар дьыалаларыгар, проблемаларыгар активнайдык кытталларын курдук гына үлэ-хамнас тэрилиннэ. Мөннэ учууталлар ураты тутуулаах уруоктары, диспут-уроуктары ыытал-

лар, үгүстүк экспериментирдээ.

Биллэрин курдук, оскуола педагогическай кадрдар идээ бэлэмнэрин таһымын үрдэтэр заводаларын методическай советтар буолаллар. Маннык холбоһуктар структуралара уонна ис хоһоонноро билигин ирдэбиллэргэ сөп түбэһиннэрин, төрдүттэн уларытылыах тустаахтар. Билигин санаабытыгар, бу туһааһыга Кытаанах орто оскуоланын коллектива (В. Н. Коркин) таба суолу тутуһар. Мөннэ метод-холбоһукка итэһэл толору бэрилиннэ, үлэ-хамнаска холбоһук чилиэннэрин интэриэстэрэ, наадыһыларга толору учуоттанар. Одуулуун орто оскуолатыгар (З. И. Егорова) методическай холбоһук үс бөлөххө араарылыһа. «Үрдүкү мастеров оскуолата» айымньылаахтык үлэлиир, саганы көрдүүр учууталлары түмэр. «Педагогическай мастеров» сайыннары оскуолатыгар үһүннүк үлэлээбит опыткаах учууталлар, оттон «Эдэр учуутал

оскуолатыгар» үс сыл иһинэ стажтаах учууталлар, стажердар киирэллэр.

Оболору үтүө-кэрэсэ умсугутуу, кинилэр дьоруударын арийы биһиги биһир сүрүн сорулут. Бахсы орто оскуолатыгар оболор интэриэстэринэн бэртээхэй кулууптар, куруһуоктар тэрилиннэлэр. Мөннэ изостудия, фото клуб уонна фольклорнай кулууп үлэлииллэр. Саалааһын үчүтэй. Ол эрэри IX—X кылаастар үөрэнээччилэрэ эмиз туһалаах дьарыгынан хабылалларын ситиһиэххэ наада.

Мугудай орто оскуолатыгар (В. П. Иванов) агитоннарынан оһону итиннэ улахан болгомто уурулуһа. Ордук учуутал А. Н. Барашкова салайааччылаах «Молодежная» зона үлэтин бэлэстээххэ наада. Мөннэ кыргыттарга нис, уолаттарга уһанын куруһуоктара үлэлииллэр, национальнай үгэстэри үөрэтэһин болгомто ууруллар. Болтоно арыс кылаастаах оскуолатыгар (С. М. Слепцов) олорор сирдэринэн араас саастаах

этэрээтэр тэрилиннэлэр. Оболор улахан дьону кытта тэһикэ оскуола уонна общественность уопсай дьыалаларыгар кытталлар.

Урууку сылаарга үөрэтининтии процеһа—общественность, нэһилиэнньэ интэриэстэри кытта кыһаары сөһө кыһаары сирдатыллыбат ага, Ааспыт сылтан сорох оскуола-ларга саалааһын директордар отчуоттара үгүс проблемалар баалларын арыда. Холубур, директор уонна учууталлар, общественность, төрөппүттэр оскуола-ларга сыһыаннарыгар, о. д. а. Маннык отчуоттар Кытаанах, Сылга, Хайахсыт, Мугудай, Соловьев, Болтоно оскуолаларыгар буолулаатылар.

Көрөрбүт курдук, үгүс оскуола-лар, сэмэй да буоллар, бэйэлэрэ саалааһын-нардаахтар. Ол эрэри уруукулу толкуйдааһын, инструкцияларга хайаары, тэһэстээһин билигин да толору туоратылаа иһин.

Е. ЕРМОЛАЕВА,
оройуоннаабы методическай кабинет сэбиэдиссэйэ.

Оскуола реформатын олоххо киллэрэн үөрэнээччилэри производственной кылаарга үөрэтин уонна кинилэр общественнай-туһалаах отчорумтуулаах үлэлэрин (ОППТ) кыһаары оройуонмугар сабаанан барар. Ол эрэри бу туһааһыга кыһаары-либатаах болууруостар, проблемалар муньулуһулар.

Холубур, ОППТ уруоктарын ылан көрүүсүн. Маннык уруоктар бэйэлэрэ бөдөк баалаах (предприятелардаах, фабрикалардаах) оскуола-ларга сөп түбэһэллэр. Оболор оннук баалаа көрүлүбүт чааска толору туһалаах үлэтин, кырдьык, дьарыкталлар. Оттон биһигэ, тыа сиргэр, үөрэнээччилэр бастаа баалаа үлэлиир сирдэрэ суох буолан, быстах буолар-буолбат үлэлэри толорго, үксүгэр бириэмэни гыһата суох агаарга күһүлэллэр.

Бу туһааһыга оройуон оскуола-ларга үлэни тэрийиң сага кыһаларын көрдөрүүн сии барар дьыһаада. Холубур, Амма орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ 50 ыһааах ферманы арендага ылылар. Кинилэр мөннэ үлэлээн, союзка туһаны адалалларын таһынан сүөһү интэриэстэрэ практической үөрүүхтэри ылааллар. Эбэтэр Арыылаах арыс кылаастаах оскуола-тыгар тэрилиннэбит «Үтүө өгө биороти» ыһаааха Бюро үлэти ОППТ диния тынан тэриллэр. Оболор ылааларга дуогабардаһан арыска мас хайытан, саалаанан, булууска муустот көмөлөһөллөр. Бюро-һинэн оболор үлэни бэйэлэрэ гэриниллэрлэр, үбү-уһаалларыгар кыах бэриллэр. Ити курдук, нэһилиэнньэни хаартыскаа туһаары, нис, уһаны, о. д. а. куруһуоктарынан үлэни тэрийи атын кыһалара эмиз баар буолуохтарын сөп.

Оболору үлэти итиннэ сайынны кыһаа үлэ, сыһылаах лаабырдара улахан оруолу ылааллар. Ол эрэри билигин совхозтар подразделениелара хайааһы-тыбачнай ахсааһыга киирэн эрэллэриннэ, оболорго үлэ

фронт кэстөрө ыраан иһэр. Ону таһынан кэлин кэмкэ үөрэнээччилэр хара-чылаах үлэни экирэтэн бэйэлэрэ туспа барарга дьулуһуулар улаатта. Лаабырдар ситэ туолбаттар. Маннык усулуобуйага совхозтар аренда кыһаларынан оболору производствата кыһынарар суоллары көрдүүр оннугар үлэ, сыһылаах лаабырдарын базаларын аренда-тордарга биэрэллэрэ өйдөмөт. Холубур, «Мугудай» совхозка лаабырга аһаан тутулуубут баалаах булгуннаах механизирова-най фермата. Чычыһа үөрэнээччилэр уонна сүл үлэлээбит сирдэрэ оболор-тон тэйтилииннэ. Бахсыга Д. А. Абрамов уонна сүл сыраһаан туттарбыт баалаа эмиз аренда-тордарга бэрилиннэ.

Ити биричиннэлэриннэ аһаардас быйыл сайын оболор сыһылаах, үлэлиир лаабырдарыгар 100 миэстэ аччата. Кэлэр сылга Арыылаах, Бахсы оскуола-ларын лаабырдара эмиз сабыллар баалаһынылаахтар.

Оболору профилларынан идээ бэлэмнээһиннэ биһир кылааска кырата нэһи идээ үөрэтин ирдэнэр. Оттон биһигэ Хайахсыт, Бахсы, Кытаанах курдук аһыах ахсааннаах үөрэнээччилэр-дээх оскуола-ларга, кылаа-һы хайыттааха, биридин учууталга 4—5 эрэ оһо-тисэр. Оһоһо производственной үөрэхтээһин учууталларыгар хамнаһы төлөөһүн көгдөй орскуот буолан таһар. Ити эмиз толкуйдааһын эрэйэр. Ити таһынан биһиги оскуола-ларбыт администрация-ларга үлэ атын эйгэлэ-риттэн, холубура, культу-раттан, медицина-тан, хаачыһыттан специалис-тары кытта дуогабардаһан оболору үөрэтэрииннэ эмиз туһанахтарынан наада.

Үөрэнээччилэр общественнай-туһалаах үлэлэрин уонна идэни баһылааһын-нарын тэрийиң сагалы сыһыны, көрдөөһүннэри эрэйэр.

Г. ГРИГОРЬЕВ,
районо үөрэнээччилэр үлэлэрин тэрийиңгэ инспектора.

ОТТУК МАС, БЭЙИ, ЭМИЭ НААЛА ЭЭ

Биһиги оройуонмугар педагогическай үлэһиттэри олорор дьинэн хаачыһыы — биһир саамай ырыылаах болууруос. Оройуон 612 учууталларыттан 77 киһи өрөндаһаммыт, 35 киһи саахалланар туруктаах, эргэрбит дьыһэлэргэ олоролор. Амма, Хайахсыт, Арыылаах, Мэлдээхсн оскуола-ларын учууталлара биһир дьыһээ хасты да буолан симсэллэр. Хас биһир-дин бэйиһе учуутал олорор дьыһэтин-уотун тупсарыһа, кыһаарыһа наадыһа. Мэлдээхсн көмөһө оскуола-тыгар 22 учууталтан 18, Бахсыга 19 учууталтан 10, Болтоно 16 кыһаарыһа, Хадаарга 15 кыһаарыһа 7 дьыһээ наадыһа-ларын сааһааһын баарарбын.

Нэһиликтэргэ сорох совхозтар, отделениелар саала-далара учууталлары от-тук маһынан кэмизгар хаачыһыһы наадалааһынан ааһаллар, ардыгар маһы бүтүн бэрэбиннэн сөстөрөн киллэрэллэр. Холубур, Бахсы учууталларыгар. Диринг оскуолатын коллектива маһы бэйэте сөбүтүһкэ-лар. Бэл педагогическай үлэ ветераннарыгар кыһа-мчы мөлөх. Ол курдук, И. К. Макарова (Сылга), Я. Г. Пезлова (Мугудай) кэмизгар оттук мас киллэр-иллээх түбэлтэлэрдээх.

Оскуола-лар уонна оскуола иннинээһи оһо учреж-дениеларын материаль-най-техническай базалара олус мөлөх. Ол иһин оскуола-лар салайааччыларга үөрэтин-интии процеһыттан тэһик үксүгэр хаһааһы-тыбачнай үлэлэриннэ дьарык-танарга күһэллэллэр. Кини-лэр биһир саамай улахан «аһаастар» — котельная, кыһык тыһыһыы буоллар эрэ директордар котельна-йы кытта эттэллэргэ, түүннэ-ри-күннэри сүүрүргэ ти-йэллэр. Итинэн сибээстэн

райсовет исполкомун «Оскуола котельнайдарын оройуон хаһааһы-тыбаларыгар уонна «Якуткоммунарго» филиалыгар биэрэр туһу-нан» 1988 сыл бэс ыйын 23 күнүнээһи быһаарыһа тоһо олоххо киллэриллээ-тин ыйыһаабы баарыллар.

Базалай предприятиелар үгүстэрэ оскуола үлэти-гар хамнаһыгар кыһааһыны ыарыһааллар, оболору үлэти, идээ үөрэтиннэ кы-тыбаттар. Оскуола буфет-тары ас бордодуукатынан хаачыһыһы олус мөлөх, оболор мэлдэи хэриэте уле-рийбэт биһир мөннө-нан аһылааллар. Учууталлар, үөрэнээччилэр аһылыгынан хаачыһыһаа эрэ үлэни, үөрэһиннэ кэргүскалар түбэлтэлэрэ үгүс.

Оройуонга «Доруобуйа» программа быһыһынан сүл аһын күрэхтэһиннэр тэ-риллэн ытыһыллаллар. Ол эрэри бу программа кэ-лиминнэ олоххо киирбэт. Бы-лаан быһыһынан педаго-гическай үлэһиттэр сылга икки төгүл оройуоннааһы киин баһыһаа медицина-скай көрүүнү барыһаахтар. Ол эрэри транспорт көстө-рө ыараханыттан биһир эрэ көрдөрөллөр. Нэһи-ликтэргэ оскуола-лар проф-комнарын, эмп учреж-дениеларын кытта физкуль-турнай-чабдыгирдэр үлэ олус мөлөхтүк ытыһаллар.

Бу үөһээ этиллибит итэ-бэстэр бары учууталлар үлэ-лэригэр-хамнаастарыгар, на-строениеларыгар оһоллор. Учууталга айымньылаахтык үлэлиир, олорор усулуобу-йаны тэрийиңтэн эмиз биһиги кэлэр көлүөнэлэр-битин интии тутулукааһын бары өйдөөхпүтүн наада.

О. ПОСТНИКОВА,
норуот үөрэһиритин үлэһиттэрин профком-нарын советын председатели.

Оскуола-лар киирэн иннинээһи саастаах оболору ин-тиннэ билигин көрдөбүл эмиз улаатар. Ону иччаты интиннэ дьыһааллар, детсадтар бастаа дьоруунаах кэрдиһиннэ буолалларынан быһаарыһа сөп.

Эмиз бу сикомка «Агропромстрой» МПМК-тын «Тулунчаана» оһо садын сэбиэдиссэй Валентина Николаевна Иустикованы (хаһаа) уонна Хатылытааһын оһо садын интээччигэ Елена Николаевна Николаеваны кө-рөбүт. Кинилэр үлэлэригэр айымньылаахтык сыһы-наһар педагогтарынан биллэллэр.

Б. ПАВЛОВ фотот.

ЧАБЫЛХАЙ ПЕДАГОГ

Ленинград новатор-учу-тала Е. Н. Ильин оболорго билигин биэрэр, иччаты ой-санаа өртүһүн интэр у-раты кыһын туһунаа үгүс кыһаарыһа, көмкүүрдэр, чинчийиһилэр бараллар. Бу киин тус хаачыһыбата, үлэ-тин ураты нымата, туспа-лаах ой-санаата, кырдьык-да, кииһин сөһтөрөр. Быйыл сайын оройуон учууталлара интернат-оскуолаттан Д. С. Яковлева, Хатылыттан Ф. Н. Болдовская Ленинградка туристын сылдьан «дыһиңи учууталы кытта көрсүһүүгэ сириттилэр.

Е. Н. Ильин бичэт дьы-рыһаһыгар 400-кэ учуутал иннингэр таһан үлэстээт. Киниэхэ киин бастаан туту бэлэстии көрөрү? 66-тын туолбут сааһырыт киин дьыһээххэ, быдан эдэр кө-рүһүннээһин, убаарабат эрчим-

нээһин бэлэстээххэ сөп. Үс чааһы быһа билигин кытта кыратык дьыһы оболор көрбөккө кэлсээтэ.

Иккисиннэ, киин кийи, лич-ность быһыһынан ураты хаачыһыбата харахха туту быраһылаар. Евгений Ни-колаевич истээһиннэри кытта туту уопсай тыһы бу-ла оһуһа, билигин киин кэ-лэһин тугу барытын умнан олорон иһиттибит. Хас биһир-дин тыһа ыһыһаарыһаах, кэпсээһин быһыһыгар хайа баарар хоһоон строка-рын, цитаталары кыбытар. Амма, мөннэ учууталга киин үөрэннэ баарыа суоһа дин сааһыһын. Киин кэлэр кэм оскуолатын уонна үөрэ-тэр методикатын кыһаары-нэригэр кыһаарыһа били-

һиннэрдэ, сага оскуола учуутал уонна үөрэнээччи биһиргэ үлэлээһиннэри, хара-дыта өйдөөһүһүрүн оскуолатынан буолуохтааһын туһунаа этэр, кыһаарыһа, дьонго духоваһы үһүгү-нэриһаахха наада диир.

Новатор-учуутал үөрэтэр мастеровтын кыһаары-нан ылар буоллаха, мөннэ киин кийи, личность быһыһынан уратыга ула-хан оруолу ылар. Быһы-лаах. Евгений Николаевич уруокка хаһан да баалаа-конспект огостумматын ту-һунаа билигин бары бил-лиит, киин уруок тематын араас түгэһиһиһи, көстүү-лэртэн хантан баарар бу-луок сөп.

Биһиги хаһан тиһиһиһи-

һиннэригэр айымньылар-бытын иккисиннэ-үһүстээн сыһыһаа ааһыһыт баарай! Оттон Евгений Николаевич оскуола-ларга отук сүл үлэлэ-бит, ол тухары үөрэтэр классическай айымньы-ларын отук төгүл ааһыт. Ол тухары айымньыны са-галы хараһынан көрөр, сагалтан сааһа болгомто-тун ууран үөрэтэр эһит. Хо-лубур, биһир уруогун тема-та: «Наташа Ростова» оһо төрөтөргө хайаах огостум-мутун туһунаа. Итиннэ ураты темалары, уруоктары бастаан методистар утар-саллара үһү. Ол эрэри но-ватор-учуутал логиката кэ-лин баһыһыт.

Д. ЯКОВЛЕВА,
интернат-оскуола нуучча-тыһыгар уонна литерату-ратыгар учуутала.

Сарсын — Советскай киинэ күнэ

ҮҮНҮҮ-САЙДЫҤ ҮКТЭЛЛЭРИНЭН

Билин билин драдубуттар киинэ дьылалтын интернационалистарын туһунан Советском доктрота ыһыллыбыта 70 сыла туолар.

Саха сиригэр кинофикация Улуу Октябрьскай социалистическай революция кэтиннэтин сайдыбыта. Саха сирин экранга утумнаахтыг көрдөрүү Советскай быһаас сыйларыгар сазаламмыта.

Советскай кинематографистар Саха сиригэр бастаан бодон экспедицияларын 1931 сыллааха Лекаба «Востоккино» бөлөбө кэллэнтэ буолар. Ити бөлөбө Якутскай куоракка Пирри-бэй Маай бырааһынныгар үлэтигэр демонстрацияларын, Чуралчы оройуонугар ситиһиниэтигэр ыһыллар социальнай даһаппары уонна Алдан оройуонун рабочая бөлүөлөрүн, бирискэлэрин усту-бута. «Востоккино» экспедиция аан бастаан киин аудиторияга билин ыраах хотугу республикабыт туһунан киинэ тыһынан билиһиннэрбитэ.

1937 сыллааха нам ийигэр Якутскайта «Союзкинохроника» корреспондентскай пууна аһыллыбыта. Ити кэмтэн ыла киноэкраннарга Саха сирэ утумнаахтыг көрдөрүлэр буолбута. «Сагаар нобу», «Якутскай куорат», «Гражданская война», «Кири-

махаах хара саһыл фермалар» дьик, о. д. а. документальнай киноленталар итинни биэр бастаан сабылалларын буоллаллар. Ол кэтиннэтин билин республикабытыгар үгүс документальнай, научнай киинэпэр уонна күннэри темаба сюжеттар үһүлүннүлэр. 1941—1942 сс. «Якутия» дьик толору метринтаах документальнай киинэ республика экраннарыгар көстүбүтэ.

50-с сылларга «Советская Якутия» дьик өгнөөх эмэс документальнай хартыһына үһүлүбүтэ. Манна национальнай культура сайдытыг көрдөрүлэр кадрдар музыкальнай училищета үһүлүбүтүтэ, Саха драматическай театрын сценатыгар «Лоокуут уонна Ньургунуна» драматан быһа тардыллар киллэриллибиттэ. Киин хартыһагар бу киинэни доку-менталистар биэр ситиһиннэрэн ааттабыттар.

60-с—70-с сс. Саха сирин киинэпэр көрдөрүү жакр даһаны, тематика даһаны өртүгүн байыта. Саха сирин тематын сырдаһыга дойду сүрүн уонна сорох союзнай республикаларын студияларе айымнылаахтыг үлэстиптэр. Ол курдук, «Советская Якутия», «Март», «Искусство страны Олен-хон», «Кэпсе, Якутия», «Чорон», «Мы из Чурапча»,

«Борцы Чурапча», о. д. а. хартыһыналар көрөөччүлэр биһирэбиллэрин ылбыттар.

60-с сылларга Саха сирин олоһун көрдөрүлэр бастаан уус-уран фильмитэр өгнөһүлүбүтүтэ. «Тайна предков» дьик киинэ Н. Якутскай «Көмүстээх үрү-йэтин» сюжетыгар олоһу-бута. «Утро долгого дня» дьик өгнөөх уус-уран хар-тыһына Латай кинемато-графистара бэйэлэрин нө-мөххө кирибит биэр дой-дулаахтарын, гран-даскай сэрки геройа Иван Строд туһунан кэл-сэбиттэ. Манна таһынан Саха театрын артистара уус-уран киинэлэргэ үһү-лэн барбыттар. Ол кур-дук, 1959 с. П. М. Решет-ников «Следы на снегу» дьик киинэпэр буолчут ору-лун ситиһиниэтигэр толор-бута. Онтон кэлин «Аэро-град», «Третья ракета», «Пламя», «Семечко Джема», «Срочно... Секретно...

Губчене» дьик, о. д. а. хартыһыналарга билин ар-тисттарбыт ыһтыбыттар. Киинэлэр ортолоругар Спи-ридон Григорьев, Христо-фор Максимов, Наталья Христофорова, Мария Кривогорина, Наталья Шестакова, Степан Еме-льянов, Маргарита Бори-сова, Спартак Федотов, Афанасий Федоров уо. д. а. бааллар.

Чурапча киинэ 1930

с. сагата суох кинофиль-мари көрдөрүүтүн саба-ламмыта. Билин сага-рар киинэ 1937 с. эрэ нө-төр буолбута. Оройуонка государственная киноста-новка барбыттар. Бизэ уон-ча сыллаабыта оройуон киинигэр биэр стационар-най киноустановка уонна кэрийэ сылдан көрдөрүү-гэ аһаллаах 6 киноперла-вижка үлэтиллэр. Киин-лэр сыллаабы былааннара 150—200 солх. этэ.

Билин «Маарычча» ки-нотеатр уонна 26 кино-установкалар сылга орто-туан 300-тэн тахса арес киинэлэри көрдөрүлэр. Сылга биэр киин ортогу-нан 50 төгүл киинэпэр сыл-дыар. Оройуонка 12-с пя-тилетка бастаан үс сылы-гар 2247 тыһ. тахса киин киинэнэ хабыллына. Үп кэригитэ 118300 солкуо-байга таһнаста. Кинооб-рудование түспөр. Кино-установкаларга анал үө-рэхтээх специалистар үлэ-тиллэр. Оройуон киинэни көрдөрөөччүлэрэ аһан иһэр пятилетка үс сылыг сорудахтарын аһара толор-дулар. Быйыл сэттэ-ий тү-мүгүн былаан киносеть дирекциятын үрдүнэн ки-сеанстары оңорууга 1500-нэн, көрөөччүкү хабылгы 13 тыһынан киинэн, үбү киинэлэригэ 6000 солкуоба-йына аһарыллына.

Киносеть дирекциятын

коллектив ССРС кинема-тографиятын туйгулара Н. П. Кондратьев, С. К. Лит-кин, В. И. Яковлев, А. Д. Карпузов, Үлэ Кыһыл Зна-мэе орден кавалера А. Д. Константинов, оһуһаах «Бачуот Знага» орден кавалера А. Г. Портнягин, Е. Т. Неус-трова, А. Ф. Яковлева уо. д. а. ааттарынан киин туттар.

П. КОРКИН,
киномеханик.

Республика киинэтин орденнаан наһараадала-ммыта. Оһуһаах үлэтиг са-лайар коллективэ былаан-нын мэйдэ аһара, кино-установкалар социалисти-ческай куоталаһыларыгар оройуонка иккис миэстэ-лээх.

Снимок: А. Г. Пор-тнягин үлэтин кэмигэр.

Б. ПАВЛОВ фотота.

★ Биһиги — интернационалистарбыт ★

КҮННЭР-ДЬЫЛЛАР САППАТТАР

Норуотка үтүөнү оңоруу хаһан да умнуллубат. Са-йаас санаалаах сагалар революционнай өйө-санаа-га үөрэппит, сырдыгы сах-тыт, көгүлүгэ, таг быраап-таах буолууга үһүбүт өр-нөк ойдоох нуучча уонна поляк революционер-полит-смылларын хаһан бада-рар маһана, өйдүү-саныы сылдьахтара. Киинэлэр сыр-дыг ааттарын, биһиэхэ оңорбут үтүөлэрин дьыл-лар-күннэр саппаттар.

Билин хараҥа үйэ-5 Чурапча курдук түгүктэх дойдута көскө кэлбит үгүс ахсааннаах народниктар, коммунистар, социал-демо-краттар, ленинцтэр уо. д. а. төһөлөөх ыар усулуобуйага олоһуоттара буолуой! Ол эрэ киинэлэр санааларын түһэрбэттэр, батталлаах олоһу утары охсуһалларын тоһолтоһоттор. Женевага олоһор В. И. Ленин, Н. К. Крупскаяны ыһтары сүргү-нэн сибээстэһэн, ийиһи ылан Н. Л. Мещеряков, А. И. Че-чурин Чурапчага олоһон олоһору үөрэппиттэр, ис-тэлэп куруһуок тарыйыт-тар уонна «Вестник комму-нистической марксистской суруналы» төһөгөрүө бэ-чээтээн Саха сиригэр, Илин Сибиргэ тарыппы-тар. Кэлин Советскай эн-циклопедиялары редактор-даабыт, «Наука и жизнь» суруналы таһаарыт ССРС Наукаларын Академиятыг корреспондент — чилиһин,

идэтибит — революционер Н. Л. Мещеряков сирдин аатын үйэтигитэ Чурапча-га киин мемориальнай му-зей-дьиэтэ оңорулунна, бю-ба туруорулунна, үүлүссэ ааттанна.

Ол эрэ киин Феликс Яковлевич Кон аатын үйэ-тигитэ туруорсубут, сүүрбүтүм-көппүтүм таах хаалар кутталланна. Киинэ-хэ эмэс бөһүн оңорторон Чурапчага В. И. Ленин пло-шадыгар туруоруоха дьик оройуон урукку салаалар-рыгар былаанна киллэртэр-битим да умнулунна бы-һылаах. Москвага Октяб-рская Революция музейы-гар сылдьан Ф. Я. Кон уон-на дойду үгүс куораттары-гар туруоруллубут киин бюст-памятникыгын хаар-тыһыналарын ылан аһан оройуон кыраайы үөрэтэр музейыгар туттарбытым.

Киин аатын үйэтигитэ быйыл саамай сөптөөх тү-гүн Ф. Я. Кон төрөөбүтэ 125 сыла уонна киин Чура-пчага көскө кэлэн баран улуу французскай револю-ция 100 сылын юбилейин бэлэстэбэтэ иһэнэ Па-риж пролетарийдарыгар ээрдэ телеграмманы ыһ-пытэ эмэс 100 сыла туолар.

Бу күннэргэ Франция ко-рууга уонна прогрессивнай иһи-аймак барыта аан дой-ду үрдүнэн улахан суолта-лаах улуу французскай ре-волюция 200 сылаах юби-лейин бырааһынныктыыр. Ф. Кон бэйэтин ахтыты-

гар И. И. Майновтыгын олох-тоох учууталларын, үө-рээччилэрин уонна дьик-хэ үөрэхтээх дьону кытта по-литсмыллар мустан ол юбилейи бэлэстэбэттарин уонна Париж пролетарий-дарыгар ээрдэ телеграмма ыһыллыттарын туһунан су-руйар. Бу туһунан тыла-быр кириэн, киини уонна сөгөрдүү учууталлы кэл-бит казак Петр Хрисанфо-вич Староватовы хаайыг үкүттэр уонна иккиһинэрин «буортулаах» дьон быһы-тынан атын сирдэргэ көһөр-бүттэр. Кону—Намга, Ста-роватову—Бүлүүгэ. Оңо-тоову Бүлүү суола-киһэ суох, ыраах түгүктэх, бүтэй дойдунан аарылар. Ол курдук, саамай ыар буруй-дөөхтөрү, ол иһигэр Н. Г. Чернышевская, «Монасты-ревская» уонна «Романова» саалаах-сэптээх өрө туруу-ларын кыттылаахтарын Бү-лүүгэ көскө ыһыллыттар бааллар. Петр Хрисанфович кэлин уолунун Бүлүүгэ Совет былааһын олохтоһ-то, 1929 сыллааха М. И. Калинин иһи багтааһынаах «Үлэ Геройа» дьик бачуот-таах ааты Саха сиригэр аан бастаан ыһыта. Ол иһин Бүлүү музейа киин аатын сүгэр.

Ф. Кон дьик киин ээрдэргэ аһаах кыһаһыгын кэспэһин баһарабын. Киин Варшава интерли-гент кэргэнигэр төрөөбүтэ. 1882 сылан «Пролета-риат» дьик польскай пар-

тия чилиһэнэ. 1864 с. Вар-шава университетигэр үө-рээ сылдан революцион-най үлэни ыһыттын иһин 10 сыл 8 ыйга заатырга ыһыллыбыта. Бастаан 1890 сыл бүтүөр дьик Забайкальскай Кэреге, от-тон 1891—1895 сс. Саха сиригэр бастаан Чурапча-га, онтон Намга көскө кэлбитэ. Сибиряковскай экспедицияга кыттан олох-тоохтору кытта доһордо-һон, научнай-литературнай үлэни дьарыктаммыта. «Хатын Арыс аттыкыла-рын сэлэһиннэтэ», «Саха-лар физиологическай уон-на биологическай даан-найдар» дьик киинэлэри суруйбута. 1897 сыл Ир-кутскайынан Минусинскай-га тийэн В. И. Ленин кытта көрсүбүтэ. Саха сирин туһунан, сахалар зай-дах дьоннорун Ленингэ аан бастаан кэспэбэтэ. 1904 сыл сыллытын бо-ддьоо бүтэн, Варшава-гар төһүбүтэ уонна рево-люционнай үлэтин саба-быта. 1907 сылан эмигра-цияга барар, Ленин кы-тары үгүстүк көрсүлэр. II Интернационал Штутгарта буолбут конгрэһигэр, По-ронинко куоракка австро-венгерскай былаастар 1914 сыл Ленин туппуга-рыгар киини босхолуурга элбэхтик үлэстэбэтэ биллэр. Швейцарияга киинлиг эмэс көрсүлэр. Ити сыл-ларга киин басыабыттар-

га холбоспуга, 1918 сыла партия чилиһинэн буол-та.

1917 с. олунньугабы рево-люция кэтиннэтин Рос-сияга төһөн кэлэн Мос-квага, Самарага, Тулага, Харьковка, Одессага, Ни-колаевка улахан агитацион-най үлэни ыһтар. Украин-нага уонна Москвага пар-тийнай үлэпэ сылдьар. 1922—1923 сс.—Коминтерн исполкомун секретара, 1924—1935 сс.—Интерна-циональнай контуруоллуур комиссия чилиһэнэ, 1925—1928 сс.—«Красная звезда» хаһыат редактора, Олоһун хаһыат куньиргэр Нарком-проска үлэстэбэтэ, бүтүн Союзтаабы радионан биз-ниси комитетин председа-телэ, «Наша страна» суру-наал редактора этэ. Рево-люционнай хамсааһын ту-һунан элбэх киинэ ыста-

тыйа аһтара. Холобур, 1934 с. «Саха сиригэр по-литсмыла культурнай-сир-датар оруолун туһунан», о. д. а. үлэлэри суруйбута. В. И. Ленин Саха сирин, Чурапча туһунан Ф. Я. Кон-тан, Н. Л. Мещеряковтан аан бастаан истибитэ, бил-битэ. 1921 сыл муус устар 9 күнүгэр Чурапчага буол-бут уон улуус дьадакыла-рын рекоммариин конфе-ренциятыгар ээрдэ теле-грамма ыһыллыта түбэ-сиччэ буолбатах дьикит. Ол саха норуотун аатыгар аһан ыһыллыбыт сово-тох историческай суолта-лаах ленинскэй телеграмма буолар. Эдэрдэр, ону өй-дөөк, ленинцтэри кэриэс-тээг, умнумаг!

Г. ЕФИМОВ,

оройуон бачуоттаах
гранданина.

Кытаанах орто оһуолатынан 1965 сыллааха Да-дэнка Никон Григорьевич аатыгар бэриллибит В се-риялаах 277292 №-дээх ситин-хотуу аттестата сүппүтүн дьик сүбүһүн аарылар.

Талпыр оһобут, баһыбыт, аһыһыт

ФЕДОРОВА Евдокия Павловна

эдр сааһыгар уһун ыраахан ыарыһтан өлбүтүн, дириһик курутууан туран, бары дьүөгэлэригэр, тоһаарыстарыгар биллэрбит.

Ийэтэ, аһата, аһыһыт, убайдара, балта.

Талпыр ийэбит, эбэбит, аһыһыт

ВАСИЛЬЕВА Елена Дмитриевна

уһун ыраахан ыарыһтан өлбүтүн, дириһик курутууан туран, бары доһотторугар, биллэр дьо-нугар иһитиннэрбит.

Кыргытара, сүннэрэ, күтүөттэрэ, хос сүн-нэрэ, аһахтара.

Редакторы солб. С. А. ПОПОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 к/а. ТЕЛЕФОНЫ: редактор—21-332, отделы—21-265, общий—21-505.

№ ЗАКАЗА 102.

«САГА ОЛОХ» («НОВАЯ ЖИЗНЬ») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов. Газета издаётся на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам. Индекс газеты 54967. Объём—1 усл. пач. лист. Тираж—4157 экз.

Чурапчинская районная типография Госкомиздата ЯАССР, с. Чурапча, улица Карла Маркса, 26 к/а